แร่แบไรต์ภายใต้การเปิดเขตการค้าเสรี (FTA)

สถานการณ์แร่แบไรต์ของโลก

ในปี 2549 แร่แบไรต์ (Barite) ของโลกมีการผลิตรวม 8,080 พันเมตริกตัน หรือประมาณ 8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2548 เล็กน้อยคือมีการผลิตรวม 7,870 พันเมตริกตัน โดยประเทศผู้ผลิตสำคัญเป็นรายใหญ่ใน 5 ลำดับแรกของโลก ได้แก่ จีน อินเดีย สหรัฐอเมริกา โมร็อกโก และ อิหร่าน ผลผลิตจำนวน 4,300 , 1,000 , 540 420 และ 280 พันเมตริกตัน (ตารางที่ 1.) คิดเป็นสัดส่วนการผลิตร้อยละ 53, 12, 7, 5 และ 3 ตามลำดับ สำหรับไทยจัดเป็นผู้ผลิตในลำดับที่ 8 ของโลกเท่ากับประเทศคาซัคสถาน คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.5 ของการผลิตรวมของโลก ส่วนประเทศเวียดนามมีการผลิตน้อยกว่าไทยและจัดเป็นลำดับที่ 10 ของโลก ทั้งนี้พบว่าประเทศสหรัฐอเมริกาแม้จะมีการผลิตน้อยแต่ปริมาณการบริโภคขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง กล่าวคือในปี 2549 สหรัฐฯบริโภคประมาณ 3.2 ล้านตัน แต่ผลิตได้เพียงจำนวน 540 พันเมตริกตัน ที่เหลืออาศัยนำเข้าโดยมาจากจีนเฉลี่ยถึงร้อยละ 90 ของการนำเข้าในแต่ละปี

ตารางที่ 1. การผลิตแร่แบไรต์ของโลก

หน่วย : พันเมตริกตัน

ลำดับ	ประเทศ	2548	2549 E	สัดส่วนผลิตปี 2549 (%)
1	จีน	4,200	4,300	53.22
2	อินเดีย	1,000	1,000	12.38
3	สหรัฐอเมริกา	489	540	6.68
4	โมร็อกโก	360	420	5.20
5	อิหร่าน	280	280	3.47
6	เม็กซิโก	275	250	3.09
7	ตุรกี	155	200	2.48
8	ไทย	120	120	1.49
9	คาซัคสถาน	120	120	1.49
10	เวียดนาม	116	110	1.36
11	อื่น ๆ	755	740	9.16
	รวม	**7,870**	**8,080**	**100.00**

E: Estimate

ที่มา U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

สถานการณ์แร่แบไรต์ในประเทศ

ภาพรวม

การผลิตแร่แบไรต์ของไทยอยู่ที่ระดับ 2 แสนเมตริกตันต่อปี มีปริมาณเพียงพอสนองความต้องการใช้ในประเทศ ซึ่งมีเพียงประมาณ 2 หมื่นตันต่อปี ทำให้มีการส่งออกแบไรต์ในส่วนที่เหลือจำนวนประมาณปีละ 1-5 หมื่นตัน (ตารางที่ 2.) และผลิตได้ตรงตามคุณภาพที่ต้องการใช้

ตารางที่ 2. การผลิต การนำเข้า การส่งออก และการบริโภคแร่แบไรต์ปี 2544-2548

หน่วย : เมตริกตัน

	2544	2545	2546	2547	2548
การผลิต	23,559	137,469	115,600	211,278	3,989
การนำเข้า	23,577	18,808	28,378	32,479	25,552
การส่งออก	26,652	55,957	28,289	10,060	2,649
การบริโภค	3,300	17,008	21,035	-	7,238

ที่มา : Mineral Statistics of Thailand (2001-2005)

การผลิต

แร่แบไรต์ในประเทศมีการผลิตหลายเกรดคุณภาพผลิตได้ตามความต้องการใช้ ได้แก่ เกรดเคมี (Chemical Grade) เกรดโคลนเจาะ (Drilling Mud Grade) และแบไรต์ก้อน (Unground) ที่แหล่ง จังหวัดเลย นครศรีธรรมราช แพร่ แม่ฮ่องสอน เพชรบูรณ์ พะเยา และกาญจนบุรี เป็นต้น และมีปริมาณสำรองแร่อย่างเพียงพอ ปริมาณการผลิตรวมปีงบประมาณ ของปี 2549 จำนวน 4,354 เมตริกตัน มูลค่าประมาณ 28.3 ล้านบาท และในปี 2548 มีการผลิตรวมจำนวน 3,989 เมตริกตัน มูลค่าประมาณ 28.4 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเทียบกับปี 2547 ปริมาณการผลิตสูงสุดในรอบ 5 ปี (2544-2548) จำนวน 211,278 เมตริกตัน มูลค่าประมาณ 96 ล้านบาท โดยผลผลิตแบไรต์ในแต่ละปีเกือบทั้งหมดเป็นชนิดแบไรต์ก้อน ส่วนปี 2548-2549 เป็นเกรดเคมี

การบริโภค

ความต้องการบริโภคแร่แบไรต์ในประเทศปี 2549 (ม.ค.-ก.ย.) มีจำนวน 644 เมตริกตัน มูลค่า 4.3 ล้านบาท แร่แบไรต์เกรดเคมีจะถูกนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตสี และเกรดโคลนเจาะนำไปใช้ในกิจการปิโตรเลียม โดยเมื่อปี 2548 ปริมาณบริโภครวมจำนวน 7,238 เมตริกตัน มูลค่าประมาณ 31 ล้านบาท แยกเป็นเกรดโคลนเจาะจำนวน 6,300 เมตริกตัน และเกรดเคมีจำนวน 938 เมตริกตัน อย่างไรก็ตาม การบริโภคในประเทศยังต้อง

อาศัยการนำเข้าจำนวนมากโดยเฉพาะปี 2549 เนื่องจากแบไรต์เกรดโคลนเจาะเป็นชนิดที่มีปริมาณความต้องการใช้มากแต่การผลิตเกรดนี้ในประเทศยังมีน้อย

การนำเข้า

ปี 2549 มีการนำเข้าแร่แบไรต์ (Natural barium sulphate) ปริมาณมากจำนวน 51,825 เมตริกตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 143 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2548 ถึงเท่าตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 103 นับเป็นปีที่มีการนำเข้าสูงสุดในรอบ 5 ปีผ่านมา (2544-2548) โดยแหล่งนำเข้ามากที่สุดมาจากประเทศเวียดนาม จีน ลาว และ ญี่ปุ่น เป็นจำนวน 27,096 , 19,244 , 5,100 และ 206 เมตริกตัน ตามลำดับ

โดยจะเห็นว่าราคานำเข้าจากประเทศเวียดนาม จีน และ ลาว มีราคานำเข้าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ราคานำเข้าเฉลี่ยจากเวียดนาม 2,332 บาทต่อเมตริกตัน จากจำนวน 27,096 เมตริกตัน มูลค่า 63 ล้านบาท และนำเข้าจากประเทศจีนจำนวน 19,245 เมตริกตัน มูลค่า 65 ล้านบาท มีราคาเฉลี่ย 3,377 บาทต่อเมตริกตัน และนำเข้าจากประเทศลาว 5,100 เมตริกตัน มูลค่า 4,489,706 บาท ราคาเฉลี่ย 880 บาทต่อเมตริกตัน (ตารางที่ 3.)

ทั้งนี้ ในรอบ 4 ปีผ่านมา (2545-2548) สำหรับประเทศเวียดนามมีการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจำนวน 60,300 , 81,500 , 101,000 และ 116,000 เมตริกตัน ตามลำดับ ดังนั้น ในปี 2549 ไทยจึงนำเข้าจากเวียดนามมากที่สุด

ตารางที่ 3. แหล่งนำเข้าแร่แบไรต์ปี 2549

ประเทศ	ปริมาณ	มูลค่า	ราคา
	(กิโลกรัม)	(บาท)	(บาท/ตัน)
1. เวียดนาม	27,095,500	63,193,562	2,332
2. จีน	19,243,662	64,982,404	3,377
3. ลาว	5,100,000	4,489,706	880
4. ญี่ปุ่น	205,840	6,363,434	30,914
5. สหราชอาณาจักร	81,475	1,262,670	15,498
6. สหรัฐอเมริกา	46,648	1,774,425	38,039
7. ไต้หวัน	22,000	111,079	5,049
8. เนเธอร์แลนด์	20,400	322,573	15,812
9. เยอรมนี	5,000	129,254	25,851
10. สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	4,000	79,242	19,811
รวม	**51,824,525**	**142,708,349**	**2,754**

ที่มา : WWW.Customs.go.th

การส่งออก

ปี 2549 แบไรต์มีปริมาณการส่งออกจำนวน 22,785 เมตริกตัน เป็นมูลค่า 136,754,554 บาท ราคาส่งออกเฉลี่ย 6,002 บาทต่อเมตริกตัน (ตารางที่ 4.) ตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย ออสเตรเลีย สิงคโปร์ ไต้หวัน และ นิวซีแลนด์ จำนวน 8,225 3,450 2,203 1,932 และ 1,040 เมตริกตัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4. ตลาดส่งออกแร่แบไรต์ปี 2549

ประเทศ	ปริมาณ	มูลค่า	ราคา
	(กิโลกรัม)	(บาท)	(บาท/ตัน)
1. มาเลเซีย	8,224,500	39,599,845	4,815
2. ออสเตรเลีย	3,450,400	19,511,764	5,655
3. สิงคโปร์	2,203,000	14,495,977	6,580
4. ไต้หวัน	1,932,000	10,836,152	5,609
5. นิวซีแลนด์	1,040,000	6,762,960	6,503
6. สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	1,000,000	7,348,166	7,348
7. อินโดนีเซีย	929,600	6,419,177	6,905
8. ซาอุดีอาระเบีย	840,000	7,545,428	8,983
9. เกาหลีใต้	497,000	3,533,076	4,815
10. ตุรกี	458,000	3,654,010	7,978
อื่น ๆ	2,210,230	17,047,999	7,713
รวม	**22,784,730**	**136,754,554**	**6,002**

ที่มา : WWW.Customs.go.th

สำหรับราคาการส่งออกที่ผ่านมาเริ่มขยับสูงขึ้น คือราคาเมื่อปี 2544 จากราคาเฉลี่ยเมตริกตันละ 3,586 บาท ราคาเฉลี่ยปรับเป็นเมตริกตันละ 6,002 บาท ในปี 2549 (ตารางที่ 5.) ซึ่งราคาซื้อขายในประเทศอยู่ที่ประมาณ 4,200-6,000 บาทต่อเมตริกตัน

ตารางที่ 5. มูลค่าและราคาส่งออกแร่แบไรต์ปี 2544-2549

ปี	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)	บาท/เมตริกตัน
2544	39,386,505	141,237,149	3,586
2545	39,161,231	137,298,521	3,506
2546	29,357,094	120,179,675	4,094
2547	31,774,373	133,501,690	4,202
2548	26,384,905	128,118,284	4,856
2549	22,784,730	136,754,554	6,002

ที่มา : WWW.Customs.go.th

การลดภาษีภายใต้การเปิดเขตการค้าเสรี

การเจรจาเปิดเขตการค้าเสรี โดยภาพรวมมีจุดประสงค์ 2 ประเด็นหลัก คือ ต้องการลดอัตราภาษีนำเข้าให้เป็นร้อยละ 0 หรือให้เหลือน้อยที่สุด กับ ต้องการลดข้อกีดกันหรืออุปสรรคทางการค้าลง อันหมายถึงมาตรการต่าง ๆทางการค้าที่มิใช่ภาษี (Non-Tariff Measures : NTMs) เพื่อขยายตลาดการค้าและการลงทุนให้มากขึ้น

ภายใต้การเปิดเขตการค้าเสรี ทั้งระดับทวิภาคี ภูมิภาค และ พหุภาคี ได้แก่ WTO, AFTA, APEC และ FTA นั้น การลดภาษีตามกรอบความตกลงต่าง ๆ จะต้องเป็นไปตามแผนซึ่งกำหนดระยะเวลาตามความพร้อมของแต่ละประเทศหรือของแต่ละกลุ่มประเทศ เช่น กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว กลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา และกลุ่มประเทศที่พัฒนาน้อย เป็นต้น หากประเทศยังไม่พร้อมจะเปิดเสรีหรือลดภาษีทันที สามารถเจรจาโดยผูกพันให้รายการสินค้าดังกล่าวจัดอยู่ในบัญชีอ่อนไหวก่อนได้

สำหรับ WTO การลดภาษีจะทยอยลดหลังการเจรจาเสร็จสิ้นซึ่งในปัจจุบันอยู่ระหว่างการเจรจารอบโดฮารอบใหม่ ส่วน APEC โดยทางตรงแล้วไม่มีความตกลงเรื่องการลดภาษีไว้นอกจากการกำหนดว่าให้สมาชิกเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนภายในปี 2553 สำหรับประเทศพัฒนาแล้ว และ ภายในปี 2563 สำหรับประเทศกำลังพัฒนา

เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) การลดภาษีเป็นไปตามความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (Agreement on the Common Effective Preferential Tariff : CEPT) แบ่งออกเป็น 3 บัญชี ดังนี้

1. บัญชีลดภาษี (Inclusion List : IL) สมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ จะต้องลดภาษีสินค้าในบัญชีนี้เหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2546 และสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ (CLMV) จะต้องลดภายในปี 2553
2. บัญชียกเว้นลดภาษีชั่วคราว (Temporary Exclusion List : TEL) เป็นสินค้าเกษตรยังไม่แปรรูปที่ขอเวลาเริ่มลดภาษีลงช้ากว่ารายการใน IL 1 ปี แต่จะสิ้นสุดเท่ากัน คือ ภายในปี 2546 สมาชิกเดิม กับ ปี 2553 สำหรับสมาชิกใหม่
3. บัญชีอ่อนไหว (Sensitive List : SL) เป็นสินค้าที่ยังไม่พร้อมจะลด จึงใช้เวลาลดภาษีให้เหลือร้อยละ 0 ช้าที่สุด คือภายในปี 2553 สมาชิกเดิม และ ภายในปี 2558 สำหรับสมาชิกใหม่

การลดภาษีแร่แบไรต์ แร่แบไรต์มีการปรับลดภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ 0 ตามกรอบเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ให้กับประเทศอาเซียนเมื่อปี 2547 และปรับลดให้กับทุกประเทศ ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2549 ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การลดอัตราอากรและการยกเว้นอากรศุลกากร ตามมาตรา 12 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับ

ที่ 32) ในช่วงที่ปรับลดภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ 0 ให้กับประเทศอาเซียน นั้น การนำเข้าเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย แต่การนำเข้าในปี 2549 ปริมาณเพิ่มขึ้นมากอย่างรวดเร็วจากประเทศจีน เวียดนาม และ ลาว

ปัญหาและผลกระทบ

ปัญหาของผู้ผลิตในประเทศ คือ ความเสียเปรียบในการแข่งขันกับแร่นำเข้าเรื่องการแข่งขันด้านราคากับแร่นำเข้าซึ่งมีราคานำเข้าเฉลี่ย 2,800-2,900 บาทต่อตัน ต่ำกว่าราคาในประเทศมาก รวมทั้งแร่นำเข้าจากทุกประเทศได้รับยกเว้นภาษีอากรจากอัตราร้อยละ 15 เหลือร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2549 ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การลดอัตราอากรและการยกเว้นอากรศุลกากร ตามมาตรา 12 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 32) จึงช่วยให้ผู้นำเข้าไม่ต้องมีภาระการจ่ายภาษีนำเข้า

เนื่องจากผู้ผลิตในประเทศมีภาระต้นทุนจากค่าใช้จ่ายต่าง ๆซึ่งต้องจ่ายให้กับภาครัฐหลายรายการ เช่น ค่าภาคหลวงแร่ ค่าธรรมเนียมใช้พื้นที่ป่า และค่าผลประโยชน์พิเศษ เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้ผู้ผลิตในประเทศมีภาระต้นทุนสูงขึ้นจึงมีราคาจำหน่ายที่แพงกว่าแร่นำเข้า

ผลกระทบต่อผู้ประกอบการ คือ ปริมาณแร่นำเข้าที่เพิ่มขึ้นมากเพราะราคานำเข้า (2,800-2,900 บาทต่อตัน) ถูกกว่าราคาในประเทศ (4,200-6,000 บาทต่อตัน) เป็นผลให้มีการนำเข้าจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งที่ เป็นแร่ชนิดคุณภาพเกรดเดียวกันกับในประเทศที่สามารถผลิตได้ โดยเฉพาะการนำเข้ามาใช้เพื่อกิจการปิโตรเลียม จนมีผลกระทบเกิดความเสียหายต่อกิจการเหมืองแร่ในประเทศ

มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure)

มาตรการปกป้อง หรือ Safeguard Measure เป็นหนึ่งในจำนวนหลาย ๆ มาตรการทางการค้าที่มิใช่ภาษี (Non-Tariff Measures : NTMs) ที่สามารถนำมาใช้ปกป้องความเสียหายที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมในประเทศได้ โดย**จำกัดปริมาณนำเข้าหรือการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ** (Surcharge) เพิ่มขึ้นจากราคาสินค้านำเข้า CIF (Cost, Insurance, Freight : CIF) จากประเทศคู่ค้าที่นำเข้าสินค้านั้น ๆ

มาตรการทางการค้าที่มิใช่ภาษี (Non-Tariff Measures: **NTMs**) คือ มาตรการที่ไม่เกี่ยวกับอัตราภาษีศุลกากร แต่เป็นข้อบังคับที่เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของภาครัฐนำมาใช้ในกรณีต้องการส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรม โดยไม่ขัดกับองค์การการค้าโลกซึ่งอนุญาตให้ใช้ตามบทบัญญัติของความตกลงต่าง ๆของ WTO ซึ่งเป็นมาตรการที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่มีเหตุผล โดยหลักการของ WTO สนับสนุนให้ใช้มาตรการภาษีเป็นมาตรการคุ้มครองผู้ผลิตภายในประเทศเพียงอย่างเดียว NTMs ประกอบด้วยมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

1. **มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช** (Application of Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS)

2. **มาตรการเกี่ยวกับอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า** (Technical Barriers to Trade : TBT)

3. **ระเบียบวิธีการออกใบอนุญาตนำเข้า** (Import Licensing Procedures)

4. **มาตรการการประเมินราคาเพื่อการศุลกากร** (Customs Valuation)

5. **การตรวจสอบสินค้าก่อนส่งออก** (Pre-Shipment Inspection : PSI)

6. **มาตรการปกป้อง** (Safeguards : SG)

7. **มาตรการเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด** (Anti-Dumping : AD)

8. **มาตรการเก็บภาษีตอบโต้การอุดหนุน** (Subsidies and Countervailing Measures : SCM)

9. **มาตรการว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า** (Rules of Origin)

มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) คือ มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น ที่ประเทศผู้นำเข้ากำหนดขึ้นเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศของตน โดยวิธีการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ (Surcharge) หรือ จำกัดปริมาณการนำเข้า มิให้เกิดความเสียหายจากปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากกว่าปกติ และก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมภายใน ดังนั้น เพื่อเปิดโอกาสให้อุตสาหกรรมภายในดังกล่าวสามารถปรับตัวได้ทันกับสถานการณ์การแข่งขันในตลาดโลกยุคเปิดการค้าเสรี กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศว่าด้วยการกำหนดมาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ 9 กรกฎาคม 2542

ความเสียหาย คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมภายในประเทศที่ผลิตสินค้าชนิดเดียวกันกับสินค้าที่มีการนำเข้าในปริมาณที่ผิดปกติการพิจารณาว่ามีความเสียหายอันเกิดขึ้นจากการนำเข้าหรือไม่ นั้นจะพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆที่มีการเปลี่ยนแปลง ได้แก่

- อัตราและปริมาณการเพิ่มขึ้นของสินค้านำเข้า
- การเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งตลาดในประเทศของสินค้านำเข้า
- การเปลี่ยนแปลงของระดับการขาย
- การเปลี่ยนแปลงระดับการผลิต
- การเปลี่ยนแปลงระดับการใช้กำลังการผลิต
- การเปลี่ยนแปลงระดับกำไร/ขาดทุน
- การเปลี่ยนแปลงการจ้างงาน
- ข้อมูลอื่น ๆที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

แนวทางแก้ไข

ที่ผ่านมาไทยเคยถูกต่างประเทศนำมาตรการ SG (Safeguards) มาเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษจากไทย โดยประเทศที่เคยใช้มาตรการ SG กับสินค้าอุตสาหกรรมพื้นฐานจากไทย เช่น ประเทศอินโดนีเซียใช้กับกระเบื้องเซรามิก ประเทศฟิลิปปินส์ใช้กับกระเบื้องปูพื้น กระจกลาย กระจกเงา และกระจกโฟลต และประเทศจาไมกาเคยจะใช้กับปูนซีเมนต์ เป็นต้น

เนื่องจากปี 2549 แร่แบไรต์มีปริมาณการนำเข้าเพิ่มมากขึ้นจากปี 2548 เป็นเท่าตัว น่าจะมีสาเหตุหนึ่งมาจากการยกเว้นอากรโดยลดอัตราภาษีนำเข้าของแร่แบไรต์จากเพดานร้อยละ 15 เหลือร้อยละ 0 นับตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2549 จึงส่งผลกระทบเกิดความเสียหายกับผู้ประกอบการในประเทศ

ดังนั้น ถ้าผู้ผลิตแร่แบไรต์ของไทยสามารถพิสูจน์**ความเสียหาย**ได้ตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ผู้ประกอบการที่ได้รับความเสียหายนั้นสามารถยื่นคำร้องต่อกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ให้ดำเนินการไต่สวนเพื่อปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้นได้

อย่างไรก็ตาม การยกเว้นอากรหรือลดอัตราภาษีนำเข้าของแร่แบไรต์เหลือร้อยละ 0 นั้น เป็นการลดภาษีเพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศตามประกาศกระทรวงการคลัง เพราะโดยหลักการการปรับลด/ยกเว้นภาษี กระทรวงการคลังจะลดให้สำหรับสินค้านำเข้าที่จำเป็นต่อการนำมาใช้เป็นวัตถุดิบซึ่งในประเทศไม่สามารถผลิตได้ หรือผลิตได้แต่ไม่เพียงพอสนองกับความต้องการใช้ในประเทศ ซึ่งถ้าหากการลดภาษีเป็นผลกระทบต่อการนำเข้าก็น่าจะเกิดผลเสียหายมาตั้งแต่ก่อนปี 2549 กล่าวคือ เมื่อปี 2547 แร่แบไรต์เป็นแร่ที่อยู่ในรายการต้องลดภาษี (Inclusion List : IL) เป็นร้อยละ 0 ตามกรอบ AFTA ดังนั้น การนำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งจากประเทศเวียดนาม และ ลาว ผู้นำเข้าจึงได้รับประโยชน์จากการลดภาษี สำหรับแนวทางที่ภาครัฐจะช่วยลดผลกระทบต่อผู้ประกอบการผลิตแร่แบไรต์ในประเทศ นั้น เช่น

1. พัฒนาแหล่งแร่ที่มีจำนวนมากในประเทศทั้งด้านคุณภาพและปริมาณสำรองให้สามารถผลิตแร่ชนิดเกรดคุณภาพที่ตรงกับความต้องการใช้ในประเทศ

2. เพิ่มปริมาณการผลิตให้มากขึ้นเพื่อลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วย ราคาขายจะลดลงได้

3. เพิ่มปริมาณการผลิตให้สามารถสนองความต้องการใช้ของตลาดได้อย่างเพียงพอ

4. นำมาตรการการค้าที่มิใช่ภาษี (NTMs) มาใช้ได้ อาทิ มาตรการปกป้อง (Safeguards: SG) และมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping: AD)

5. พิจารณาปรับลดค่าธรรมเนียมต่าง ๆที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายให้กับภาครัฐ

6. หาแนวทางสนับสนุนผู้ใช้ในประเทศให้หันมาใช้แร่ในประเทศแทนการนำเข้า

กลุ่มส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ
สำนักพัฒนาและส่งเสริม
21 มีนาคม 2550